

Sygn. akt III AUz 19/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka (spr.)
Sędziowie:	SSA. Jolanta Hawryszko SSO del. Beata Gorska

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

na skutek zażalenia ubezpieczonego J. D.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 15 października 2014 r. sygn. akt VI U 1467/13

postanawia:

oddalić zażalenie

SSO del. Beata Górka SSA Barbara Białecka SSA Jolanta Hawryszko

III AUz 19/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 października 2014r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w związku z wnioskiem ubezpieczonego J. D. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2014 r. wraz z uzasadnieniem oraz o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od tego wyroku - oddalił oba wnioski i odrzucił wniosek o doręczenie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2014 r. wraz z uzasadnieniem, ponadto odrzucił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2014 r. W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że wyrokiem z dnia 13 czerwca 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 18 lipca 2013 roku. O terminie rozprawy, na której podano termin ogłoszenia wyroku J. D. był prawidłowo zawiadomiony. W dniu 14 lipca 2014 roku ubezpieczony nadał pocztą przesyłkę skierowaną do sądu zawierającą wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 13 czerwca 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił wniosek ubezpieczonego w oparciu o przepis art. 328 § 1 k.p.c. jako spóźniony. Postanowienie to zostało doręczone wnioskodawcy 30 lipca 2014 r.

W dniu 30 lipca 2014 roku ubezpieczony złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem oraz przywrócenie terminu do wniesienia apelacji od tego wyroku. Ubezpieczony podał, że stan zdrowia (alergia, choroby kręgosłupa) uniemożliwiły mu wniesienie wniosku o doręczenie i sporządzenie uzasadnienia wyroku w ustawowym terminie. Na rozprawie w dniu 15 października 2014 roku wnioskodawca wytłumaczył, iż w prowadzeniu sprawy korzystał z pomocy pana K. z T., i to on spóźnił się z przedmiotowym wnioskiem. Dodatkowo wskazał, iż aktualnie jest na emeryturze, nie pracuje, w okresie od czerwca do lipca 2014 r. nie był w szpitalu.

Sąd Okręgowy zważył, że oba wnioski J. D. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem oraz o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji okazały się nieuzasadnione i podlegały oddaleniu.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała czynności procesowej w terminie bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Brak winy strony w uchybieniu terminowi, o którym mowa w art. 168 § 1 k.p.c., podlega ocenie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności danej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy. Zdaniem Sądu Okręgowego skarżący takiej staranności nie wykazał. Stroną jest także pełnomocnik strony, a jego błąd procesowy obciąża reprezentowaną stronę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2003 r., I CZ 139/03, LEX nr 821063). W wypadku więc, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, przy ustalaniu jej winy w niezachowaniu terminu należy mieć na uwadze działania pełnomocnika oraz że okoliczność zaniedbania osób, którymi ona się posługuje, obciążają samą stronę, a zatem nie uwalniają one strony od winy w niezachowaniu terminu (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 marca 2000 r., III CKN 554/00). Reguła ta ma zastosowanie także w sytuacji, gdy pełnomocnikiem nie jest profesjonalista. Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy, która odbyła się w dniu 5 czerwca 2014 roku i ponadto nie można doszukać się żadnych okoliczności, które usprawiedliwiałyby zachowanie wnioskodawcy. Ubezpieczony potwierdził, że w okresie pomiędzy 5 czerwca 2014 roku a 14 lipca 2014 roku nie opuszczał swojego miejsca zamieszkania, nie chorował obłożnie (ubezpieczony zeznał, iż czasem boli go kolano i biodro, ale tak jest przez cały czas, nie przedłożył przy tym żadnego zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego chorobę) i nie miała miejsca żadna inna wyjątkowa sytuacja wpływająca na opóźnienie w złożeniu wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Wnioskodawca przyznał natomiast, że w toku postępowania korzystał z pomocy osoby trzeciej, Pana K. z T., który sporządzał w jego imieniu pisma i to on spóźnił się z przedmiotowym wnioskiem. Skoro zatem strona ponosi konsekwencje zaniedbań w dotrzymaniu terminu popełnionych przez profesjonalnego pełnomocnika, to tym bardziej musi ponieść konsekwencje zaniedbań osób niebędących formalnymi pełnomocnikami. Oczywiście ubezpieczony mógł korzystać w toku procesu z pomocy innych osób, na przykład w zakresie redagowania pism procesowych, jednak wszelkie błędy tej osoby, wynikające chociażby z niezajomości procedury cywilnej, obciążają wyłącznie wnioskodawcę. W rezultacie Sąd I instancji uznał, iż zaniedbania w dotrzymaniu terminu popełnione przez osoby trzecie, jedynie wspomagające stronę np. w pisaniu pism procesowych, wykluczają uznanie braku winy strony w niezachowaniu terminu i orzekł jak w sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł ubezpieczony i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd Okręgowy znając wykształcenie ubezpieczonego i jego wiek nie przydzielił mu adwokata z urzędu i nie pouczył ubezpieczonego o możliwości zaskarżenia wyroku i złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku.

Organ rentowy nie ustosunkował się do zażalenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie ubezpieczonego jest nieuzasadnione.

Zaskarżeniu podlegają jedynie orzeczenia dotyczące odrzucenia wniosku i apelacji, jednakże sąd odwoławczy rozpoznając zażalenie na odrzucenie kontroluje również prawidłowość rozpoznania wniosków o przywrócenie terminu.

Należy wskazać, że o braku winy strony można mówić tylko wtedy, gdy istniała jakaś przyczyna, która spowodowała uchybienie terminowi. Przyczyna taka zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, by zachowała dany termin procesowy. Dlatego w każdym przypadku przy ocenie braku winy, jako przesłanki przywrócenia terminu uchybionego przez stronę należy uwzględniać wymaganie dołożenia należytej staranności człowieka przejawiającego dbałość o swe własne życiowo ważne sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2009 r., 1 UO 3/08, Lex nr 509056, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2007 r., I CZ 108/06, Lex nr 258547). Jednocześnie, jak podkreśla się w orzecznictwie działania pełnomocnika procesowego strony są działaniami samej strony, a jego błąd procesowy obciąża stronę, tym bardziej jeżeli nie jest to pełnomocnik procesowy. Jednocześnie korzystanie z usług nieprofesjonalisty dla osoby dbającej należycie o swoje interesy nie powinno oznaczać powierzenia mu swoich spraw w sposób nie podlegający żadnej kontroli.

Ubezpieczony zdaniem Sądu Apelacyjnego nie wykazał istnienia przesłanek przywrócenia terminu albowiem nie uprawdopodobnił, że nie złożył wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku oraz apelacji bez własnej winy. To na ubezpieczonym ciążył obowiązek dowiedzenia się jaki jest termin ustawowy na złożenie wniosku o uzasadnienie skoro nie stawił się na rozprawę. Pouczenie takie mógł uzyskać chociażby telefonicznie. Ubezpieczony nie wskazał na żadne okoliczności uniemożliwiające mu uzyskanie takiego pouczenia. Okoliczności wyżej przedstawione nie usprawiedliwiają braku dbałości ubezpieczonego o własne sprawy. Zatem skoro ubezpieczony nie wykazał, że do opóźnienia doszło bez jego winy niemożliwym było przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku oraz do złożenia apelacji. Nieuzasadniony jest również zarzut nieustanowienia pełnomocnika z urzędu albowiem ubezpieczony nie składał takiego wniosku a rozstrzygnięcie w tej kwestii możliwe jest jedynie na wniosek strony. Sąd nie może ustanowić pełnomocnika z urzędu jeżeli strona o to nie wnosiła.

Konsekwencją oddalenia obu wniosków o przywrócenie terminu było słusznie uznanie przez Sąd Okręgowy wniosku o uzasadnienie oraz apelacji za złożone po upływie terminu, a więc podlegające odrzuceniu w myśl art. 328 § 1 k.p.c. i art. 370 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.